jamk | Jyväskylän ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences

Jyväskylän ammattikorkeakoulun saavutettavuussuunnitelma 2025–2028

Hyväksytty rehtorin päätöksellä

Jyväskylän ammattikorkeakoulu	Postiosoite/Address	Puhelin/Tel.	Faksi/Fax	Internet	Y-tunnus
JAMK University of Applied Sciences	PL 207 FI-40101 Jyväskylä FINLAND	0207438100 +358 20 743 8100	(014) 4499694 +358 14 4499694	www.jamk.fi	1006550-2

Sisällys

1. Johdanto 2
1.1 Saavutettavuussuunnitelman valtakunnalliset linjaukset 2
1.2 Jyväskylän ammattikorkeakoulun saavutettavuussuunnitelman periaatteet 2
2. Saavutettavuuden nykytila ja sen arviointi 4
2.1 Saavutettavuuden nykytilan arviointi 4
2.2 Saavutettavuuden nykytila 5
3. Saavutettavuussuunnitelma 2025–2028 7
3.1 Arvot, asenteet, toimintakulttuuri, johtaminen 7
3.2 Syrjinnän, häirinnän ja rasismin poistaminen ja hyvinvoinnin edistäminen 8
3.3 Fyysiset tilat ja ympäristö 9
3.4 Digitaalinen saavutettavuus 11
3.5 Opetus ja oppiminen 12
3.6 Ohjaus ja tuki 14
3.7 Opiskelijavalinta 15
3.8 Ulkomaalaiset opiskelijat 17
3.9 Maahanmuutto- ja ulkomaalaistaustaiset opiskelijat 17
3.10 Opettajankoulutus 18
3.11 Viestintä 20
Lähteet 22

1. Johdanto

1.1 Saavutettavuussuunnitelman valtakunnalliset linjaukset

Korkeakoulun saavutettavuussuunnitelmalla pyritään lisäämään tavoitteellisuutta ja systemaattisuutta saavutettavuuden edistämiseen. Tavoitteena on saavutettavuuden, yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja moninaisuuden edistäminen korkeakoulutuksessa kaikkien korkeakoulussa toimivien, myös aliedustettuihin ja vähemmistöryhmiin kuuluvien osalta. Yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden edistäminen on kirjattu velvoittavana Suomen perustuslakiin, lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, yhdenvertaisuuslakiin, kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin (YK:n ihmisoikeuksien julistus 1948, YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 2006), ammattikorkeakoululakiin sekä lakiin digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat myös osana kestävän kehittämisen linjauksia (Kestävän kehityksen linjaukset 2020) sitoutuneet korkeakoulutuksen saavutettavuuden, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Kosusen (2021) selvitysraportin mukaan korkeakoulutus ei Suomessa vielä ole kaikille yhdenvertaisesti saavutettavissa eikä mahdollisuuksien tasa-arvo toteudu kaikille.

Korkeakoulujen tuli laatia vuoden 2022 aikana omat saavutettavuussuunnitelmansa kansallisten korkeakoulutuksen saavutettavuuslinjausten ja –tavoitteiden pohjalta (Kosunen 2021). Korkeakoulun saavutettavuussuunnitelman tulee sisältää 1) selvitys korkeakoulun saavutettavuuden tilanteesta ja 2) mitattavissa olevat tavoitteet ja toteuttavat toimenpiteet saavutettavuuden edistämiseksi. Saavutettavuussuunnitelma tulee päivittää opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeen mukaan seuraavalle sopimuskaudelle. Saavutettavuuden toteutumista seurataan ja arvioidaan osana korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön välistä ohjausprosessia. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022.)

1.2 Jyväskylän ammattikorkeakoulun saavutettavuussuunnitelman periaatteet

Jyväskylän ammattikorkeakoulun saavutettavuussuunnitelma laadittiin vuosille 2022–2024. Saavutettavuussuunnitelma päivitettiin syksyn 2024 ja kevään 2025 aikana vuosille 2025–2028.

Jamkissa saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, että jokainen opiskelija ja henkilökuntaan kuuluva voi tuntea yhdenvertaisuutta ja osallisuutta riippumatta henkilökohtaisista ominaisuuksistaan tai elämäntilanteestaan. Korkeakoulun tilat, sähköiset järjestelmät, oppimisympäristöt, opetusmenetelmät ja asenneilmapiiri mahdollistavat henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan monenlaisten sekä erilaisissa elämäntilanteissa elävien opiskelijoiden osallisuuden ja yhdenvertaisuuden. Myös Jamkin palvelut ovat tasa-arvoisesti ja tasalaatuisesti kaikkien saatavilla, ja jokaisella on yhtäläiset oikeudet koulutukseen.

Saavutettavuuden edistäminen liitetään osaksi Jamkin uutta strategiaa 2035 ja Uuden sukupolven korkeakoulu 2.0 –mallia sekä OKM sopimusta vuosille 2025–2028. Jamkin uuden strategian, ”Ratkaiseva yhteisö 2035”, mukaan Jamkin toiminta ja yhteisön kulttuuri perustuvat vastuun, luottamuksen ja luovuuden arvoille. Vastuuta kuvataan hyvinvoinnin ja eettisyyden mieltämisenä osana toimintaa. Erilaisista taustoista tulevat opiskelijat ja muut yhteisön jäsenet nähdään merkittävänä luovuuden lähteinä. Vuorovaikutusosaaminen ja vuorovaikutuksen kulttuurin vahvistaminen näkyvät johtamisessa, yhteisön sisäisessä toiminnassa ja kumppanuuksissa sekä yhteisön hyvinvoinnin vahvistumisena. Toiminnan keskeisenä lähtökohtana on koulutettavien ja koulutustehtävän moninaistumisen sekä teknologisen kehitysnäkymän tunnistava uudistuva pedagogiikka. Uuden sukupolven korkeakoulu 2.0- vision mukaan Jamkin uusi konsepti rakennetaan tukemaan yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia opetuksessa, TKI-toiminnassa ja palveluissa. Tavoitteena on myös tehostaa opiskelijoiden tavoiteajassa valmistumista amk-tutkinnoissa, mikä edellyttää läpäisyä parantavien toimenpiteiden kehittämistä. (Jyväskylän ammattikorkeakoulun strategia 2035.)

Jamkin sopimuksessa opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa opiskelijoita ja henkilöstöä koskevassa alueessa tavoitteeksi on kuvattu korkeakouluyhteisön hyvinvoinnista ja henkilöstön systemaattisesta osaamisen kehittymisestä huolehtiminen. Jamkin strategisessa kehittämisessä vuosina 2025–2028 yhtenä kehitettävänä alueena ovat erilaiset korkeakouluyhteisön hyvinvointia ja koulutustason nostoa tukevat toimenpiteet. Näitä ovat esimerkiksi erilaisten oppijoiden tarpeet huomioivien palveluiden kehittäminen.

Saavutettavuussuunnitelma huomioidaan soveltuvin osin Jamkin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa, Hyvinvoiva Jamk- ohjelmassa ja Kestävän kehityksen periaatteissa sekä jatkuva oppimisen toiminnassa.

Punaisena lankana Jamkin saavutettavuussuunnitelmatyössä on ” Saavutettavuussuunnitelma arkeen”- periaate. Jamkin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaan Jamk on sitoutunut edistämään tasa-arvoa ja Jamk-yhteisön jäsenten tasavertaista mahdollisuutta oppia, osallistua ja vaikuttaa. Kuten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta niin myös saavutettavuutta edistävien tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että niitä edistävät toimet sidotaan osaksi Jamkin arkea, jokapäiväistä toimintaa ja viestintää.

Saavutettavuussuunnitelma on rakennettu yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Saavutettavuussuunnitelman valmistelun koordinoinnista on vastannut koulutuspalveluiden päällikkö yhteistyössä saavutettavuusyhdyshenkilön kanssa. Saavutettavuussuunnitelmaa on valmisteltu saavutettavuustyöryhmässä, joka koostuu eri teema-alueiden vastuuhenkilöistä ja opiskelijajärjestön edustajasta. Opiskelijoiden ja henkilöstön osallistuminen saavutettavuussuunnitelman valmisteluun toteutettiin opiskelijoille ja henkilöstölle suunnatun saavutettavuuskyselyn avulla. Lisäksi yhdyshenkilöt työstivät teema-alueensa arviointia ja suunnitelmaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Saavutettavuussuunnitelma sisältää mitattavissa olevat tavoitteet ja toteuttavat toimenpiteet saavutettavuuden edistämiseksi vuosille 2025–2028 (sivut 6-17). Saavutettavuuden

tavoitteet, arvioinnin kohteet ja kuvaukset pohjautuvat Kosusen (2021) raportissa kuvattuihin saavutettavuuden osa-alueisiin. Niiden laatimisessa on hyödynnetty valtakunnallisen OHO! -projektissa kehitettyjä korkeakoulutuksen saavutettavuuskriteerejä (Saavutettavuuskriteeristö 2020).

2. Saavutettavuuden nykytila ja sen arviointi

2.1 Saavutettavuuden nykytilan arviointi

Saavutettavuuden nykytilan arvioinnista ja saavutettavuussuunnitelman kokoamisesta on vastannut saavutettavuustyöryhmä, jota on koordinoinut saavutettavuusyhdyshenkilö ja koulutuspalveluiden päällikkö. Teema-alueiden vastuuhenkilöt ovat koordinoineet oman alueensa saavutettavuuden arviointia ja suunnitelman valmistelua.

Saavutettavuuden nykytilannetta ja vuoden 2022-2024 suunnitelman toteutumista arvioitiin saavutettavuustyöryhmässä, teema-alueittain työryhmän jäsenten toteuttamissa itsearviointitilaisuuksissa omalla vastuualueillaan, saavutettavuusyhdyshenkilön suorittamina haastatteluina ja opiskelijoille ja henkilöstölle suunnatulla saavutettavuuskyselyllä. Lisäksi saavutettavuuden nykytilan ja kehittämistarpeiden arviointia liitettiin Jamkin strategiseen työhön.

Opiskelijoille ja henkilöstölle suunnattu saavutettavuuskysely toteutettiin marras-joulukuussa 2024. Kysely oli sama kuin vuonna 2022 toteutettu, jotta tuloksia voidaan verrata ja arvioida tavoitteiden toteutumista. Kyselyyn tehtiin pieniä muokkauksia ja lisättiin yksilöllisiä opintojärjestelyjä koskeva osio. Kyselyn arviointialueet olivat:

- Arvot, asenteet, toimintakulttuuri, johtaminen;
- Fyysiset tilat ja ympäristö;
- Verkkoympäristöt ja digitaalinen saavutettavuus;
- Opetus oppiminen,
- Ohjaus ja tuki.

Saavutettavuuden arvioinnin kriteerit pohjautuvat KARVIn korkeakoulujen auditoinnissa käyttämiin tasokuvauksiin: erinomainen, hyvä/riittävä, riittämätön. Erinomainen taso edellyttää näyttöä pitkäjänteisestä ja tuloksellisesta kehittämistyöstä, joka tuottaa erityistä lisäarvoa korkeakoululle ja siitä on vaikuttavia esimerkkejä (kyselyn väittämien arvosana 4.5-5 asteikolla 1-5). Riittävä/ Hyvä taso on kuvattuna kyselyn väittämissä arvosanoilla 3-4. Riittämätön taso (kyselyn väittämissä arvosana 1-2) tarkoittaa, että arvioitavasta toiminnosta puuttuu kokonaan tai keskeisiltä osin systemaattiset, toimivat ja osallistavat menettelytavat eikä saavutettavuustyönvaikuttavuudesta toiminnan kehittämiseen ole selkeää näyttöä). (Korkeakoulujen auditoinnit 2025-2030.)

2.2 Saavutettavuuden nykytila

Saavutettavuustyön organisoituminen

Vuosien 2022–2024 aikana yhtenä tavoitteena oli saavutettavuustyön organisoituminen Jamkissa. Saavutettavuustyön koordinointia ja vastuualueittain selkiytettiin vuosien 2023–2024 aikana. Koulutuksen kehittämispalvelut vastaavat saavutettavuustyön koordinoinnista, jossa koulutuspalveluiden päällikkö vastaa toiminnasta. Saavutettavuusyhdyshenkilö aloitti toimintansa syksyllä 2023. Hän toimii työparina saavutettavuustyön koordinoinnissa.

Jokaiselle saavutettavuuden teema-alueelle sovittiin yhdyshenkilö, jonka tehtävänä on koordinoida ja tukea saavutettavuuden edistämistä omalla vastuualueellaan. Hän koordinoi oman teema-alueensa saavutettavuussuunnitelman päivittämistä ja tiedottaa ja toimii viestinviejänä saavutettavuudesta omalla teema-alueellaan. Hän toimii myös Jamkin saavutettavuustyöryhmän jäsenenä. Saavutettavuustyöstä vastaavat kyseisten vastuualueiden esimiehet.

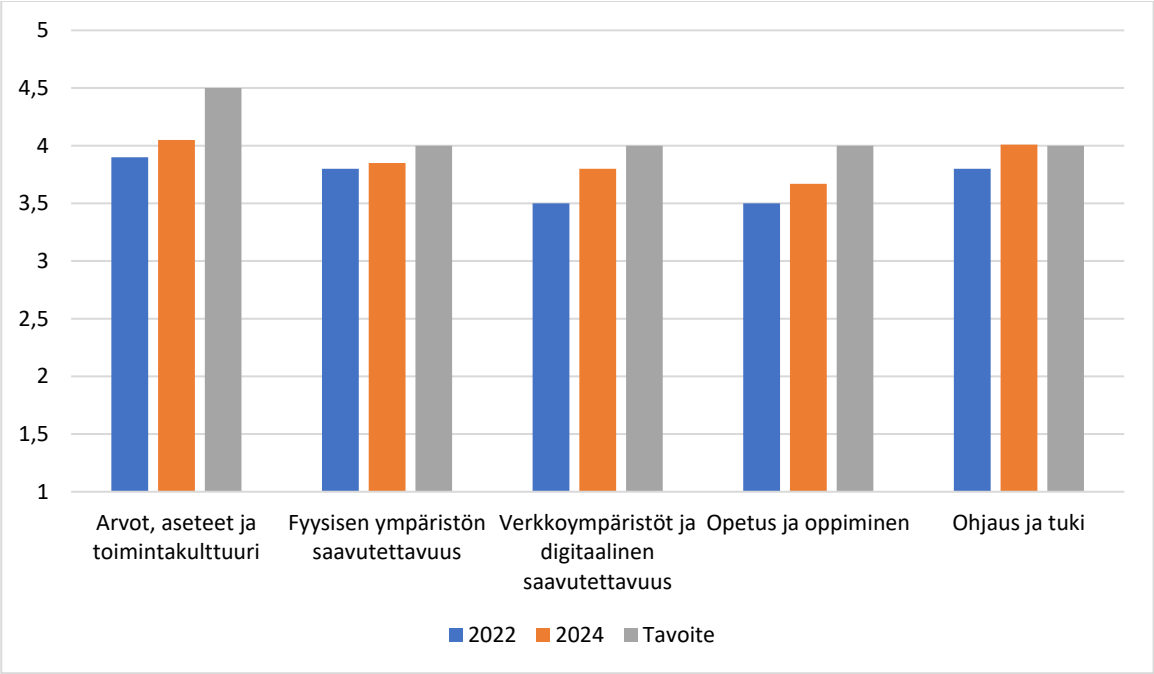
Saavutettavuudesta viestiminen

Saavutettavuudesta on julkaistu yhteistyössä teema-alueiden yhdyshenkilöiden ja viestinnän asiantuntijoiden kanssa uusi sivu Jamkin sivustolle: Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja saavutettavuus Jyväskylän ammattikorkeakoulussa. Kukin yhdyshenkilö on omalta osaltaan välittänyt tietoa saavutettavuudesta. Saavutettavuudesta tiedottamista on sisällytetty myös mm. Koulutuksen kehittämispalvelujen webinaareihin ja opetussuunnitelmatyöhön. Saavutettavuuden edistämiseen on tehty useita ohjeita mm. Moodleen ja viestintään liittyen. Digitaalisten oppimis- ja työympäristöjen saavutettavuuteen liittyvä oppimateriaalisivusto on valmisteilla.

Saavutettavuuskyselyn tulokset

Saavutettavuuskyselyyn vastasi marras/joulukuussa 2024 yhteensä 300 Jamk yhteisön jäsentä, joista 179 eli 60 % oli opiskelijoita ja 121 eli 40 % henkilöstön jäsentä. Vuonna 2022 toteutettuun kyselyyn vastasi yhteensä 748 henkilöä, joista 554 eli 74 % oli opiskelijoita ja 194 eli 26 % henkilöstön jäsentä. Koska vastaajien määrät ovat suhteessa koko Jamk yhteisön jäsenten määrään pieniä, tulokset ovat suuntaa antavia.

Kyselyn perusteella kaikilla teema-alueilla oli tapahtunut edistymistä. Alla olevaan taulukkoon on koottu kyselyiden teema-alueiden keskiarvot ja verrattu niitä 2022–2024 saavutettavuussuunnitelmassa asetettuun tavoitteeseen vuodelle 2024. Eniten edistymistä oli Verkkoympäristöt ja digitaalinen saavutettavuus sekä Ohjaus ja tuki -teema-alueilla. Opiskelijoiden ja henkilöstön vastaukset erosivat eteenkin Arvot, asenteet ja toimintakulttuuri -teemassa.

Kuvio 1. Vuosien 2022 ja 2024 kyselyjen teema-alueiden keskiarvojen vertailu ja suhde tavoitteeseen.

Kyselyn avoimiin kysymyksiin vastasi 100 vastaajaa. Vastauksissa nostettiin esille konkreettisia haasteita ja kehittämisehdotuksia. Kehittämistarpeita koettiin digitaalisten ja fyysisten oppimisympäristöjen ja opetuksen sekä arvioinnin saavutettavuudessa. Opiskelijat toivovat enemmän yksilöllistä ohjausta ja tukea opintojen aikana. Yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistämistä pidettiin tärkeänä. Opettajat kokivat, että heillä ei ole riittävästi aikaa saavutettavan opetuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Yksilöllisiä opintojärjestelyjä saavista opiskelijoista noin 30 % koki, että järjestelyt eivät toimi tai toimivat huonosti.

Opiskelijahyvinvoinnin ja saavutettavuuden kehittämisprojektit Jamkissa 2023–2028

Saavutettavuutta ja opiskelijahyvinvointia edistetään myös hankkeiden avulla. Näitä ovat muun muassa Yhdenvertainen ja yhteisöllinen Jamk (2022–2023), Aktiivinen ja hyvinvoiva korkeakoulu (2022–2024), Aktiivinen ja hyvinvoiva korkeakoulu liikkeellä – hanke (2024-2025), Korkeakouluyhteisö liikkeellä – Liikkeen avulla yhteisöllisyyttä koko korkeakoululle -hanke (2025–2026). Jamkin sisäisinä kehittämishankkeina toteutetaan LuoVuutta - strateginen kehittämisohjelma (2025–2028), jonka osana on pedagogisen osaamisen kehittämisohjelma vuonna 2025. RaiPe -hankkeessa vuonna 2024 kokeiltiin tekoälyn hyödyntämistä kolmeen osa-alueeseen: OPS-työn älykäs kehitys, älykäs ohjaus ja arviointi valmistumisen vauhdittajana ja monikanavainen oppiminen. Tukea tarvitsevien opiskelijoiden korkeakouluharjoittelun ohjausta ja yhteistyötä työpaikkaohjaajien kanssa kehitettiin kansainvälisessä In-Work-projektissa (2021–2024).

Saavutettavuuden nykytila tavoitealueittain kuvataan tarkemmin saavutettavuuden eri teema-alueiden kohdalla suunnitelmassa sivuilla 7–19.

3. Saavutettavuussuunnitelma 2025–2028

Saavutettavuussuunnitelman tavoitealueet on muodostettu Jamkin saavutettavuussuunnitelman 2022–2024 pohjalta. Se perustui OKM:n korkeakoulujen saavutettavuudelle asetettujen tavoitteisiin (Kosunen 2021) ja Jamkin saavutettavuuden itsearvioinnin ja saavutettavuuskyselyjen tulosten sekä Jamkin linjausten perusteella. Sivuilla 6–17 kuvataan tavoitealueittain saavutettavuuden tavoitetila v. 2028, arviointimittarit, avaintoimenpiteet ja toimenpiteiden toteuttamisen vastuutahot vuosina 2025–2028.

Saavutettavuussuunnitelman tavoitealueet:

- Arvot, asenteet, toimintakulttuuri, johtaminen
- Syrjinnän, häirinnän ja rasismin poistaminen ja hyvinvoinnin edistäminen
- Fyysiset tilat ja ympäristö
- Digitaalinen saavutettavuus
- Opetus ja oppiminen
- Ohjaus ja tuki
- Opiskelijavalinta
- Ulkomaiset opiskelijat
- Maahanmuutto- ja ulkomaalaistaustaiset opiskelijat
- Opettajankoulutus
- Viestintä

3.1 Arvot, asenteet, toimintakulttuuri, johtaminen

Jamk edistää koko korkeakouluyhteisön hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja avointa vuorovaikutusta. Toimintakulttuurin keskiössä ovat yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, tasa-arvo ja osallisuus. Jamk on syrjinnästä, häirinnästä ja rasismista vapaa opiskelu- ja työpaikka. Saavutettavuutta edistetään aktiivisesti ja suunnitelmallisesti osana Jamkin strategiaa ja laadun arviointia.

Saavutettavuuskyselyssä teema-alueen keskiarvo oli vuonna 2022 3.9 ja vuonna 2024 4.05. Saavutettavuussuunnitelmassa tavoitteena oli 4.5-5 keskiarvo.

Vahvuudet:

- Opiskelijoiden kokemukset yhdenvertaisuudesta, syrjimättömyydestä ja turvallisuudesta ovat vahvistuneet.
- Opiskelijoiden ja henkilöstön asenteet moninaisuutta ja tukea tarvitsevia opiskelijoita kohtaan ovat myönteisiä
- Erityisenä kehittämistavoitteena oli saavutettavuuden edistäminen aktiivisesti ja suunnitelmallisesti osana Jamkin strategiaa ja laadun arviointia. Tässä on edistymistä havaittavissa kyselyn perusteella.

Kehittämishaaste:

- Saavutettavuuden suunnitelmallista edistämistä viedään eteenpäin osana strategista kehittämistyötä.
- Henkilöstön yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden ja turvallisuuden kokemusten vahvistaminen on tärkeätä tällä suunnitelmakaudella 2025–2028.

Tavoitetila

- Saavutettavuutta edistetään aktiivisesti ja suunnitelmallisesti osana Jamkin strategiaa ja laadun arviointia.

Taulukko 1. Arvot, asenteet, toimintakulttuuri, johtaminen – mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho.

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025–2028	Toimenpiteiden vastuutaho
Toteutuneet toimenpiteet ja tulokset, itsearviointi Saavutettavuuskysely 2027: tavoite, erinomainen (4.5–5)	• LuoVuutta - strateginen kehittämisohjelma: mm. pedagogiset periaatteet • Hyvinvoiva JAMK-ohjelma henkilöstölle • Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely henkilöstölle ja opiskelijoille (2026)	Jamk johto LuoVuutta -projektitoimisto Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä JAMKO

3.2 Syrjinnän, häirinnän ja rasismin poistaminen ja hyvinvoinnin edistäminen

Tämä teema-alue liitetään osaksi Jamkin henkilöstön ja opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toimenpiteitä. Tarkemmat toimenpidekuvaukset löytyvät ao suunnitelmista.

Tavoitetila

Jamk edistää hyvinvointia ja avointa vuorovaikutusta. Jamk on syrjinnästä, häirinnästä ja rasismista vapaa opiskelu- ja työpaikka. Hyvä taso.

Taulukko 2. Syrjinnän, häirinnän ja rasismin poistaminen ja hyvinvoinnin edistäminen – mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025–2028.

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025-2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Toimenpiteet ja tulokset Toimenpiteet ja tulokset Saavutettavuus-kysely 2027: Hyvä taso(4.0)	• Jamkin tasa-arvio- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteet • Turvallisen tilan periaatteet käytössä • Opiskelijoiden häirintään ja epäasialliseen kohteluun puuttumisen toimintamallin (hyväksyntä 3/25) levittäminen • Pidä huolta – opiskelijoiden varhaisen välittämisen mallin (hyväksyntä 3/25) levittäminen	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä JAMKO Ohjauksen ja hyvinvoinnin tiimi

3.3 Fyysiset tilat ja ympäristö

Fyysisten tilojen esteettömyys tarkoittaa kaikille käyttäjille saavutettavia rakennuksia, tiloja ja piha-alueita, ja että ne tukevat opiskelijoita, henkilöstöä ja vierailijoita tiloja ja palveluita käytettäessä. Esteettömässä työ- ja oppimisympäristössä on vaivatonta liikkua, kun jo suunnitteluvaiheessa kiinnitetään huomiota erilaisten sisäkulkuväylien, hissien ja oviaukkojen leveyksiin, kynnyksettömyyteen sekä tilojen saavutettavuuteen. Liiat kalusteet eivät saa tukkia kulkuväyliä. Kalusteita päivitetään suunnitelmallisesti ergonomisiksi, ja tilat muunneltaviksi.

Paikoitusalueen ja inva-pysäköinnin läheisimmät sisääntulo-ovet ovat painikkeella sähköisesti aukeavia (2 kpl Pääkampuksella ja pääovi Dynamolla). Selkeä opastejärjestelmä tiloissa auttaa tilojen saavutettavuutta, ja niitä päivitetään muutoksissa. Opasteissa huomioidaan tekstityksen koko ja värien kontrastit sekä sisällön selkeys. Jamkin verkkosivuilta löytyvät kartat kampuksista sekä tilatiedot tekstimuodossa. Myös tilojen esteettömyystiedot ja poikkeukset on kuvailtu kohteesta.

Työskentelytiloissa kiinnitetään huomiota äänimaailmaan, jolloin akustointi- ja absorbointiratkaisuilla tuetaan mahdollisimman häiriötöntä, taustamelutonta työskentelyä. Myös oppimistilanteessa ohjaajan/opettajan on hyvä muistuttaa ryhmätöiden aikana äänenkäytöstä.

Auditorioissa on kiinteät induktiosilmukat. Aulapalveluihin varustetaan palvelutiskisilmukka kuulokkeella. Vastaavasti huomioidaan erilaisia näköaistimuksiin liittyviä ratkaisuja, kuten riittävä ja oikein valittu valaistus voimakkuussuositukset huomioiden. Tarvittaessa on käytettävissä kohdevalaisimia.

Terveellisten ja turvallisten tilojen ylläpidossa huomioidaan riittävä ilmanvaihto ja työskentelyyn sopiva lämpötila; hyvää sisäilmaa tuetaan siivouspalveluohjelmalla ja palvelun laadunseurannalla. Tilojen kalustamisessa huomioidaan ilmanvaihdon näkökulmasta maksimikäyttäjämäärät. Jamkissa toimii moniammatillinen sisäilmatyöryhmä, joka työskentelee tilojen olosuhteiden varmistamiseksi.

Päivittäisessä työskentelyssä on tärkeää, että tila on oikeankokoinen ja oikein varusteltu kullekin ryhmälle, ja erilaisille toiminnoille löytyy omanlaisensa tila, esim. hiljaisen tai ryhmätyöskentelyn tilat sekä vapaamuotoisemmat kokoontumisen tilat. Pääkampuksella on pienet lepohuoneet opiskelijoille ja henkilöstölle omansa. Tilojen oikeanlainen käyttäminen - pelisäännöt - ovat avainasemassa. Yksilöllisiä esteettömyysratkaisuja pyritään järjestämään aina tarvittaessa, kun tieto tarpeesta tulee. Sukupuoliroolittomia toiletteja on lisätty merkinnöin kampuksilla entisestään.

Tilaturvallisuus on osa esteettömyyttä. Turvallisuutta tuetaan tilojen vyöhykkeistämisellä ja kulunvalvonnalla sekä suunnitelluilla harjoituksilla, turvallisuusinfoilla ja -aineistolla.

Rakennetun ympäristön ja esteettömyyden välillä joudutaan tasapainoilemaan erityisesti suojelluissa rakennuksissa. Tulevissa uudisrakennuksissa ja muutoin kiinteistöjen korjausvaiheissa on aina helpompi toteuttaa esteettömyyttä, jolloin voidaan ottaa huomioon myös muita esteettömyyttä parantavia keinoja. Näitä ratkaisuja ovat esim. koho-opasteet ja porrasmerkinnät, värikontrastit tiloissa, ääniopasteet, materiaalivalinnat pinnoilla sekä aistiesteetön sisustaminen. Aistiesteetöntä sisustamista on huomioida kaikki ihmisen perusaistit makuaistia lukuun ottamatta; harmonisuus, maanläheiset värit, luonnonmukaiset materiaalit, tuoksuttomuus, epäsuoran valaistuksen käyttö ja selkeät visuaaliset tilojen linjat. Aistiesteettömässä tilassa minimoidaan aistikuormitusta synnyttävät tekijät, mutta yritetään luoda myös myönteisesti stimuloivia, palautumista tukevia elementtejä.

Vahvuudet:

- Myönteinen suhtautuminen esteettömyyttä tukeviin kehittämistoimenpiteisiin, ja kyky reagoida tarpeisiin.
- Yhteistyö YTHS:n, työterveyden ja kuntien terveysviranomaisten kanssa ja mm. niihin liittyvien määräaikaisten, suunnitelmanmukaisten tarkastusten tekeminen.

Kehittämishaaste:

- Uudisrakentamisessa mahdollisimman hyvin huomioonottaminen esteettömyysasiat tilojen käyttäjien kanssa yhteistyössä toimien jo suunnitteluvaiheessa.

Tavoitetila

- Huolehdimme tilojemme fyysisestä saavutettavuudesta ja esteettömyydestä.

Taulukko 3. Fyysiset tilat ja ympäristö – mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025–2028.

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025–2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Toteutuneet toimenpiteet ja tulokset Saavutettavuus-kysely 2027: Hyvä taso (4.0)	• Aulapalvelupisteille palvelupistesilmukat kuulokkeelle • Tarkistetaan ulko-ovien kynnysten korkeuksia. • Infraryhmän perustaminen; käynnistys 2/2025 yksiköiden kanssa. • Biotalousinstituutin esteettömyyttä tukevien toimenpiteiden (POKE-ravintolapalvelut) mahdollistaminen Poken kanssa yhteistyössä. • Biotalousinstituutin sisäänkäynnin tutkiminen, onnistuuko sähköpainikkeellinen avaaminen. • Uudisrakentamisen esim. Hippos 2027 yhteydessä fyysisen esteettömyyden huomioiden toteutusvaiheessa	Toimitilapalvelut toimijoiden kanssa yhteistyössä

3.4 Digitaalinen saavutettavuus

Jamkissa tavoitteena on, että digitaaliset oppimisympäristöt, opetusmateriaalit, palvelut ja verkkosisällöt ovat saavutettavia ja mahdollistavat oppijoille tasavertaiset mahdollisuudet opiskeluun.

Jamkin verkkosivustoja koskee laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta, jossa edellytetään, että verkkosivustot ja mobiilisovellukset täyttävät saavutettavuusvaatimukset. Lain piiriin kuuluvat myös kirjautumista vaativat palvelut kuten Jamkin intranet sekä Jamkin sosiaalisen median kanavissa julkaisemat sisällöt.

Jamkin kunkin verkkosivuston saavutettavuusselosteessa kerrotaan, miten hyvin kyseinen verkkopalvelu täyttää digipalvelulain vaatimukset. Havaitut puutteet pyritään korjaamaan mahdollisimman pian.

Käytössä olevien tietojärjestelmien ja oppimisympäristöjen saavutettavuutta parannetaan jatkuvasti. Saavutettavuus huomioidaan myös tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan (TKI) projekteissa ja niiden tuotoksissa. Kehitämme jatkuvasti henkilöstön saavutettavuusosaamista.

Vahvuudet:

- Saavutettavuutta seurataan aktiivisesti, automaattinen seurantatyökalu käytössä keskeisillä julkisilla verkkosivustoilla
- Havaittuja puutteita korjataan säännöllisesti erityisesti verkkopalveluiden teknisen toteutuksen osalta
- Dokumenttipohjissa (Word, PowerPoint) huomioitu saavutettavuus
- Moodle-kurssien etusivujen yhtenäistäminen

Kehittämishaaste:

- Asenneilmapiirin muutos vastaanottavammaksi
- Digitaalisen saavutettavuuden osaaminen rajallista henkilöstössä
- Sisältöjen saavutettavuus vaihtelevaa

Tavoitetila

- Jamkissa tavoitteena on, että digitaaliset oppimisympäristöt, opetusmateriaalit, palvelut ja verkkosisällöt ovat saavutettavia ja mahdollistavat oppijoille. tasavertaiset mahdollisuudet opiskeluun. Hyvä taso

Taulukko 4. Digitaalinen saavutettavuus – mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025–2028

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025-2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho

Toteutuneet toimenpiteet ja tulokset
 	
Saavutettavuus-kysely 2027:
Hyvä taso (4.0)
	Henkilöstön saavutettavuusosaamisen kehittäminen:
	• Koulutukset
	• Saavutettavuus-Help-sivusto
	• Uuden työntekijän materiaali: päivitys
	• Intrakampanja
	  ○ Pptx-saavutettavuus
	  ○ Kuvien käyttö
	  ○ Sisällöllinen saavutettavuus
	• Moodle-kurssien etusivujen yhtenäistäminen jatkuu
	• Sisältöjen saavutettavuuden kehittäminen
	• Saavutettavuus-Help-sivuston kehittäminen ja ylläpitäminen
	• Moodle-kurssien yhtenäistäminen
	• Pakollinen koulutuskokonaisuus tarvittaessa
		Järjestelmävastaavat ja yksiköiden verkkopedagogiikan asiantuntijat
		
		Viestintä
		HR
		
		Koulutuksen kehittämispalvelut
		ICT-palvelut

3.5 Opetus ja oppiminen

Opetuksen ja oppimisen saavutettavuudella tarkoitetaan Jamkissa sitä, että toteutussuunnitelmissa, opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa sekä opetusmateriaaleissa ja arvioinnissa huomioidaan opiskelijoiden moninaisuus ja osallisuus. Oppimisen tueksi opiskelija voi tarvittaessa hakea yksilöllisiä opintojärjestelyjä.

Kehittämishaasteeksi nousi 2024 kyselyssä se, miten oppimisympäristöjen ja opetusmateriaalien (Moodle) toteutuksessa huomioidaan opiskelijoiden moninaisuus ja yksilölliset tarpeet (ka 3.3). Edelliseen kyselyyn verrattuna vaikuttaa siltä, että opiskelijoiden kokemukset yksilöllisyyden ja moninaisuuden huomioinnista opetusmenetelmissä, oppimisympäristöissä,

arvioinnissa ja harjoittelussa ovat vahvistuneet. Henkilöstön käsitykset taas ovat pysyneet samana tai huonontuneet vuoden 2022 kyselyn tuloksiin verrattuna.

Jamkissa opetussuunnitelmatyössä pyritään ottamaan huomioon saavutettavuuden näkökulmat. Uudet opetussuunnitelmat ovat käytössä syksystä 2024. Seuraava opetussuunnitelmien uudistus käynnistyy YAMK-tutkinto-ohjelmien osalta keväällä 2026 ja uudet opetussuunnitelmat tulevat voimaan syksyllä 2028. AMK-tutkinto-ohjelmien opetussuunnitelmien uudistamistyö käynnistyy syksyllä 2027 ja ne tulevat voimaan syksyllä 2029.

Opetussuunnitelman perusteet 2024 (PDF)
Pedagogiset periaatteet (päivitetty keväällä 2025)
Ohjauksen periaatteet Jamkissa

Vahvuudet:

- Opiskelijoiden kokemukset yksilöllisyyden ja moninaisuuden huomioinnista opetusmenetelmissä, oppimisympäristöissä, arvioinnissa ja harjoittelussa ovat vahvistuneet.
- Opetuksen saavutettavuutta on edistetty opetussuunnitelmatyössä.

Kehittämishaaste:

- Kehittämishaasteena on opetuksen saavutettavuuden edistäminen ja opiskelijoiden moninaisuuden ja yksilöllisten tarpeiden huomiointi oppimisympäristöissä (kuten Moodle) ja opetusmateriaaleissa.

Tavoitetila

Pedagogisessa kehittämisessä editetään ajatusta ja osaamista siitä, että hyvä pedagogiikka on saavutettavaa. Tämä tarkoittaa saavutettavuuden huomioimista opetussuunnitelmien uudistamisessa, henkilöstön osaamisen kehittämisessä ja sitä tukevien koulutusten ja materiaalien toteuttamisessa.

Taulukko 5. Opetus ja oppiminen – mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025–2028

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025–2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Toimenpiteiden toteutuminen ja tulokset Saavutettavuus-kysely 2027: Hyvä taso (4.0)	• Pedagogiset periaatteet päivitetään keväällä 2025 • Opettajatutoreiden toiminnan kehittäminen (tehtävät, osaaminen) • Saavutettavuusosaamisen sisällyttäminen pedagogiseen ohjelmaan (suunnittelu) • Opetussuunnitelmauudistus käynnistyy - uudet Yamk opsit 2028 ja uudet Amk-opsit 2029 • Pedagogisen kehittämisohjelman toteutus • Ohjesivusto on käytössä	Koulutuksen kehittämis-palvelut Koulutusvastaavat LuoVuutta -projekti/ mukana AOKK

3.6 Ohjaus ja tuki

Saavutettavat opiskelun ja hyvinvoinnin tuen palvelut tukevat sujuvaa opintojen etenemistä. Opiskelijoiden yksilölliset tavoitteet otetaan huomioon henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa (HOPS) ja HOPS-keskustelussa opettajatutorin kanssa. Oppimisvaikeuksien ja muiden opiskelua haastavien tekijöiden vuoksi opiskelijalla on mahdollisuus hakea yksilöllisiä opintojärjestelyjä opintojen tueksi.

Tutkinto-opiskelija-sivulle on koottu Hyvinvointi ja arki -otsikon alle tietoa hyvinvoinnin ja opiskelun tuen palveluista sekä opiskelijan arkeen liittyvistä asioista.

Vahvuudet

- JAMKOn toiminta
- kirjaston rooli saavutettavuuden edistämisessä
- mahdollisuus saada yksilöllisiä opintojärjestelyjä

Kehittämishaaste:

- Tietoisuus ohjauksen ja hyvinvoinnin palveluista (3,9)
- Opetushenkilöstön ja tukipalveluiden yhteistyö (3,9)
- Yksilöllisten opintojärjestelyjen toteutuminen ja sen seuranta
- Erityisopettajan rooli ja tehtävät.

Tavoitetila

Opiskelijalla on mahdollisuus saada yksilöllisiä järjestelyjä opintoihin hakiessa ja niiden aikana. Ohjauksen ja hyvinvoinnin asiantuntijat tukevat opiskelijoita ja henkilökuntaa saavuttavan opiskelun toteutumisessa.

Taulukko 6. Ohjaus ja tuki – mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025-2027

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025-2027	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Toteutuneet toimenpiteet ja tulokset Saavutettavuus-kysely 2027	• Yksilöllisen tuen tunnistaminen opintojen alkuvaiheessa. • Yksilöllisen tuen lomakkeen ylläpito ja päätösten tilastointi ja seuranta sekä toteutumisen arviointi • Minä opiskelijana -kyselyn tulosten hyödyntäminen ja jatkokehittäminen • Opettajatutoroinnin resurssien ja laadun yhtenäistäminen. • Ohjauksen ja hyvinvoinnin toimintamallien päivittäminen ja jalkauttaminen • Jamkin linjaus: kohtuulliset mukautukset • Matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa omille opiskelijoille ja hakijoille saavutettavasti ja yhdenvertaisesti kaikille kysyjille, ensimmäisen kohtaamisen tärkeyden huomiointi -> ohjaus myös eteenpäin. • Tunnettavuuden kasvattaminen -> Infot palveluista yksiköille. • Preorientaation kehittäminen • Tuki opettajille ja yhdenmukaiset käytänteet yksilöllisen tuen toteuttamisessa • Ohjauksen ja hyvinvoinnin palveluiden jalkautuminen opiskelijoiden pariin ja palveluiden tunnetuksi tekeminen (esim. tapaamiset ryhmien kanssa) • Erityispedagogiikan osaamisen vahvistaminen	Ohjauksen ja hyvinvoinnin tiimi Opiskelija ja -Hakijapalvelut Ohjauksen ja hyvinvoinnin tiimi

3.7 Opiskelijavalinta

Jamkissa kaikilla hakijoilla on tasavertaiset ja saavutettavat mahdollisuudet hakea ja tulla valituiksi Jamkin koulutuksiin. Opiskelijavalintaa koskevassa viestinnässä huomioidaan hakijoiden moninaisuus ja tiedon saavutettavuus. Valintakokeisiin on mahdollista saada myös yksilöllisiä järjestelyjä.

Opiskelijavalinnoissa lähtökohtana on yhdenvertaisuuden toteutuminen, johon läheisesti liittyy saavutettavuusvaatimus. Jamk on mukana valtakunnallisessa opiskelijavalintahankkeessa, joka ohjeistaa mm. valintakokeiden yksilöllisten järjestelyjen organisoinnin.

Yhteishaun lisäksi Jamkiin on mahdollista hakeutua siirtohaun, avoimen ammattikorkeakoulun väylähaun ja toisen asteen väylähaun kautta. Avoimen AMK- väylän kautta valittavien määrää on kasvatettu.

Opiskelijavalinnassa tärkeimmät tiedotuskanavat ovat Jamkin uudistetut ja saavutettavat verkkosivut ja Opintopolku-sivusto, joissa kerrotaan kattavasti ja selkeästi Jamkin

koulutustarjonnasta, koulutuksen sisällöistä ja toteutustavoista, hakemiseen liittyvistä asioista sekä työllistymismahdollisuuksista.

Tavoitetila

- Kaikilla hakijoilla on tasavertaiset ja saavutettavat mahdollisuudet hakea ja tulla valituiksi Jamkin koulutuksiin.
- Opiskelijavalintaa koskevassa viestinnässä huomioidaan hakijoiden moninaisuus ja tiedon saavutettavuus.

Taulukko 7. Opiskelijavalinta - mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025-2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Toteutuneet toimenpiteet ja tulokset Itsearviointi. Saavutettavuuskysely 2027 Hyvä taso	• Valtakunnallisesti on kehitetty yhtenäisiä toimintatapoja AMK-valintakokeen yksilöllisiin järjestelyihin liittyen syksyn 2024 aikana. -> Perehdytään ja otetaan käyttöön uudet linjaukset. • Valtakunnallisen keskustelun ja linjausten seuranta -> mahdollinen oman toiminnan kehittäminen. • Huolehditaan, että Jamkin valintaperusteet tukevat tasavertaisuutta ja saavutettavuutta.	Hakijapalvelut

3.8 Ulkomaalaiset opiskelijat

Tavoitetila

Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden yhteydet työelämään ja suomen kielen taito ovat vahvistuneet ja parantaneet työllistymistä Keski-Suomeen ja Suomeen. Ulkomaisten vaihto-opiskelijoiden integroituminen Jamkiin ja Jyväskylään on sujuvaa. SIMHE-korkeakouluissa kehitetyt ohjauksen ja neuvonnan menettelyt ovat käytössä Jamkissa.

Taulukko 8. Ulkomaalaiset opiskelijat - mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025–2028

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025–2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Toteutuneet toimenpiteet ja tulokset Ulkomaisten opiskelijoiden Suomeen/Keski-Suomeen integroituneiden määrä lisääntyy Vaihto-opiskelijoille on riittävästi englanninkielistä opintotarjontaa	• Tietoisuuden lisääminen ajankohtaisista lukuvuosimaksu- ja apurahakäytänteistä henkilöstölle, ehkä maaliskuussa. • Tärkeää, että ohjataan oikean tiedon ja tahon luokse. • Talent Boostin, International EduJyväskylän sekä muiden toimenpiteiden kautta edistetään ulkomaisten opiskelijoiden integroitumista Suomeen, harjoittelu- ja työpaikkojen löytymistä. • Tuetaan heidän Suomen kielen osaamisen kehittämistä ja kehittymistä. • Opetussuunnitelmissa eri aloilla on riittävästi englanninkielistä opintotarjontaa vaihto-opiskelijoille.	Kansainvälistymis-palvelut, Opiskelijapalvelut International EduJyväskylä Koulutusyksiköt, tutkinto-ohjelmat

3.9 Maahanmuutto- ja ulkomaalaistaustaiset opiskelijat

Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä (Tilastokeskus).

Tavoitetila

- Monipuolinen tarjonta pätevöitymiskoulutuksia ja korkeakoulutusta eri kieli- ja oppimistaito-tasoisille kohderyhmille.
- Saumattomat palvelupolut ja ohjaus yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.
- SIMHE-korkeakouluissa kehitetyt ohjauksen ja neuvonnan menettelyt ovat käytössä Jamkissa

Taulukko 9. Maahanmuutto- ja ulkomaalaistaustaiset opiskelijat - mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho.

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025–2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Kohderyhmän opintojen ja ohjauksen tarjonta Ohjauksen ja neuvonnan menettelyjen käyttöönotto (SIMHE)	• Kohderyhmän opintojen ja ohjauksen tarjonta. • Hakijoiden ohjaus ja neuvonta: Hakijapalveluissa mahdollisimman selkeästi ja ymmärrettävästi. Myös Suomen koulutusrakenteen ym. Läpikäyminen ohjaustilanteessa. Palvelut pyritään tarjoamaan selkosuomella, jos asiakas sitä toivoo. Ohjauksessa pyritään kielitietoiseen ohjaustapaan. • Ohjauksen ja neuvonnan menettelyjen käyttöönotto (SIMHE)	Opinto-ohjaajat Opettajatutorit Hakija- ja Opiskelijapalvelut

3.10 Opettajankoulutus

Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua (2021) suunnitelman kehittämistavoitteissa nostetaan esille opettajankoulutuksen kehittäminen. Tavoitteena on huomioida saavutettavuuteen, sukupuolten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät kysymykset entistä paremmin sekä opettajankoulutuksessa että opinto-ohjaajakoulutuksessa. Tästä syystä Jamkin saavutettavuussuunnitelmassa kohdistetaan tavoitteita ja toimenpiteitä ammatillisen opettajankoulutuksen koulutuksiin.

Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus ovat osa Jamkin opettajankoulutusten arvopohjaa ja toiminnan ydintä. Saavutettavuus on sisäänkirjoitettu opettajankoulutusten pedagogisiin periaatteisiin, opetussuunnitelmiin ja osaamistavoitteisiin.

Jamkin ammatillinen opettajakorkeakoulu toimii myös oppimisen saavutettavuuden osaamisen kehittäjänä ja tutkijana täydennyskoulutuksen ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan avulla.

Vahvuudet:

- Saavutettavuus on sisäänkirjoitettu opettajankoulutuksen pedagogisiin periaatteisiin, opetussuunnitelmiin ja osaamistavoitteisiin.
- Opettajankoulutusten laatutyössä saavutettavuus tarkoittaa opiskelija- ja asiakaslähtöisyyttä toiminnan kaikissa vaiheissa. Saavutettavuutta myös seurataan ja kehitetään palautejärjestelmän eri vaiheissa. Opettajankoulutusten laajin palautemenettely, määräaikaisarviointi, kerää ja tuottaa tietoa myös saavutettavuudesta niin opetussuunnitelmien, koulutusten toteutusten kuin tulosten osalta.
- Opettajakorkeakoulut kehittävät opettajankoulutusten valintoja niin, että opettajankoulutukseen on mahdollista hakeutua moninaisilla taustoilla.

- Opiskelijoita perehdytetään digitaalisten ympäristöjen käyttöön opintojen alussa ja omalta kouluttajalta ja oppimispiiriltä saa tukea koko opintojen ajan. Verkkotyökalujen tukiklinikoita on tarjolla opintojen alkuvaiheessa.

Kehityshaaste:

- Lisätään saavutettavuuteen liittyvää valinnaistarjontaa
- Selkiytetään osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessia entisestään.
- Tarkastellaan opettajakoulutusten toimintaa suhteessa saavutettavuuden laatukriteeristöön
- Kehitetään henkilöstön osaamista mm. digitaalisen saavutettavuuden osalta
- Jatketaan keskustelua yhteisestä arvopohjasta
- Nostetaan saavutettavuuden käsite paremmin esille opiskelijoiden kyselyissä ja sisäisessä laatujärjestelmässä.

Tavoitetila

- Opettajankoulutukset ovat aidosti saavutettavia ja eri taustoista, erilaisin kokemuksin sekä erilaisin tarpein tuleville opiskelijoille joustavia, turvallisia ja osaamista syventäviä.
- Oppimista tapahtuu erilaisissa ympäristöissä.
- Opintopolut ovat joustavia, selkeitä ja käyttäjäystävällisiä.
- Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessi on opintoja sujuvoittava ja selkeä.
- Opintoihin hakeutuja saa selkeäkielistä tietoa opintojen sisällöistä, toteutuksesta, ohjauksesta ja tarjottavasta tuesta sekä opintojen ja opiskelun vaatimuksista että opiskelijan vastuista.
- Erimuotoiset ohjaustapaamiset ovat osa opinto-ohjelmaa. Opiskeluvalmiudet ja mahdolliset yksilöllisen tuen tarpeet selvitetään ja tarvittaessa tuki sisällytetään opintoihin.

Taulukko 10. Opettajankoulutus - mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025–2028.

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025–2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Toteutuneet toimenpiteet ja tulokset Systemaattiset palautekyselyt opiskelijoille: alkuvaihe ja valmistumisvaihe Jatkuva palaute HOPSit Päättökeskustelut valmistuvien kanssa Valmistuneiden määrät	• Hakuinfot/ Orientaatiopäivät • Alueryhmät: opinnot mahdollisia missä päin Suomea tahansa • Verkkosivut muutettu informoivampaan suuntaan, tarkennettu ja selkeytetty sisältöjä ja ohjeistuksia • Pepin, Moodlen ja käytettävien lomakkeiden loogisuus • Opiskelijoille ja kouluttajille lisää osaamista ja ymmärrystä saavutettavuudesta • Sujuvampi opintojen alku: ”Tukea opintojen alkuun”-webinaarit, Uudelle opiskelijalle -sivusto. • Sujuvammat siirtymät ja joustavammat opintopolut: Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessia sujuvoitettu sähköisen eAHOT-hakemuksen käyttöönoton myötä. Osaamisen tunnistamisen prosessi tapahtuu lomakkeella. • Uudet pedagogiset periaatteet käyttöön.	Opettajankoulutusten päällikkö Opettajan-koulutuksen, ammatillisen erityisopettajan-koulutuksen ja opinto-ohjaaja-koulutuksen yliopettajat

3.11 Viestintä

Jamkin tavoitteena on, että viestintä on mahdollisimman saavutettavaa kaikissa eri kanavissa ja sisällöntuotannossa (verkkosivut, intra, uutiskirjeet, sosiaalisen median päivitykset, esityspohjat, av-aineistot). Viestintä on kaikilta keskeisiltään sisällöiltään saavutettavissa kaksikielisenä, suomeksi ja englanniksi.

Jamk arvioi ja kehittää viestinnän saavutettavuutta säännöllisesti käyttäjäpalautteen sekä sisäisten ja ulkoisten arviointien pohjalta. Jamk seuraa viestintäkanavien saavutettavuutta säännöllisesti ja korjaa havaittuja saavutettavuuspuutteita. Verkkosivujen ja intran teknisen toteutuksen saavutettavuutta seurataan muun muassa Siteimprove-työkalulla. Eri kanavissa julkaistun sisällön saavutettavuus on jokaisen sisällöntuottajan vastuulla.

Jamk kehittää henkilöstön viestintään liittyvää saavutettavuusosaamista ja -tietoutta säännöllisesti muuan muassa erilaisin koulutuksin ja ohjeistuksin.

Vahvuudet:

- Jamkin viestijöiden saavutettavuusosaaminen
- Julkaisualustojen saavutettavuus, seuranta ja kehittäminen

Kehittämishaaste:

- Viestintää ja sisältöjä tekee laaja joukko jamkilaisia, ei ainoastaan viestintätehtävissä toimiva henkilöstö: osaamisen kehittäminen koko talon tasolla ja henkilökohtaisella tasolla
- Sisällöntuottajien koulutus

Tavoitetila

- Jamkin markkinointi ja viestintä edistää yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta. Ihmisten moninaisuus ja yhdenvertaisuus on huomioitu viestintäohjeissa.
- Korkeakoulun saavutettavuus ja yhdenvertaisuus ovat osa korkeakoulun viestintää ja markkinointia.
- Hyvä -taso

Taulukko 11. Viestintä - mittarit, avaintoimenpiteet ja vastuutaho 2025–2028.

Mittarit	Avaintoimenpiteet 2025–2028	Toimenpiteiden toteuttamisen vastuutaho
Viestinnän saavutettavuutta arvioidaan säännöllisesti käyttäjäpalautteiden sekä sisäisten ja ulkoisten arviointien perusteella. Saavutettavuuskysely 2027: Hyvä (4.0)	• Saavutettavuuden jatkuva seuranta eri julkaisualustoilla (kanavissa) • Havaittujen puutteiden korjaaminen • Viestintään liittyvän saavutettavuusosaamisen lisääminen • Viestintätehtävissä toimivien kouluttaminen	Jamkin verkkosivustot (www, intranet) ja sosiaalisen median pääkanavat: Viestintäpalvelut Muut kanavat: Kunkin sivuston tai sometilin vastuutaho Viestintätehtäviin liittyen: Viestintäpalvelut

Lähteet

Ammattikorkeakoululaki 932/2014 https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2014/932

Ihmisoikeuksien maailmanlaajuinen julistus. Hyväksytty YK: yleiskokouksessa 10.12.1948. https://ihmisoikeusliitto.fi/wp-content/uploads/2016/05/YK_Ihmisoikeuksien-julistus.pdf

Jyväskylän ammattikorkeakoulun strategia 2035. Ratkaiseva yhteisö. https://www.jamk.fi/fi/jamk/tietoa-jamkista

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. (2025). Korkeakoulujen auditoinnit 2025-2030. Julkaisut 4/24. https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_0425_0.pdf

Kosunen, T. (2021). Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:35. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-838-0

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019 https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2019/306

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986 https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1986/609

Opetus- ja kulttuuriministeriö. (2022). Opetus- ja kulttuuriministeriön kirje korkeakouluille ohjauskäytänteistä ja toiminnan raportoinnista. VN/4609/2022.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. (2026*). Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040*. Luonnos.

Rakentamislaki 751/2023 https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/751

Saavutettavuuskriteeristö. Väline korkeakoulujen saavutettavuuden arviointiin. (2019) OHO! Opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa -hanke.

Standardi EN 301 549 v2.1.2 (PDF).

Suomen perustuslaki 731/1999. https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1999/731

Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saadoskokoelma/2017/241

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2014/1325

Yleissopimus vammaisten ihmisten oikeuksista. (2016). Valtioneuvoston asetus vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. 27/2016. https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/2016/20160027/20160027_2